

РЕЗЮМЕ

КЪМ ДОКЛАДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИТЕ БЮДЖЕТИ ЗА 2025 г. на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „ДЪРЖАВЕН РЕЗЕРВ И ВОЕННОВРЕМЕННИ ЗАПАСИ”

Настоящият отчет обхваща изпълнението на програмния бюджет на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ по области на политики и бюджетни програми за 2025 г. и е разработен съгласно указание на Министъра на финансите БЮ № 2/2025г., в изпълнение на разпоредбите на чл. 133, ал. 3 от Закона за публичните финанси.

В отчета е представено изпълнението на програмния бюджет на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, утвърден със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г.

1. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ДЪРЖАВНИТЕ РЕЗЕРВИ, ВОЕННОВРЕМЕННИТЕ ЗАПАСИ И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ ЗАПАСИ ОТ НЕФТ И НЕФТОПРОДУКТИ

ДА ДРВВЗ провежда държавната политика в областта на планирането, създаването, съхраняването, опазването, обновяването, поддържането, освобождаването, ползването, отчитането, финансирането и контролирането на държавните резерви, военновременните запаси и запасите от нефт и нефтопродукти на страната, в съответствие с интересите на националната сигурност и Европейската енергийна сигурност.

Една от основните функции на агенцията е не само създаване на запаси и резерви от стратегически стоки и материали, съгласно нормативната уредба, номенклатурните списъци и нормативите за тях, за случаите на бедствия, аварии, кризисни ситуации, военно и извънредно положение, но и свързаното с процеса на натрупване, опазване в съответното количество и качество, на създадените резерви и запаси и поддържането им в състояние на пълна готовност за ползване.

В изпълнение на политиката в областта на държавните резерви, военновременните запаси и задължителните запаси от нефт и нефтопродукти, агенцията прилага следните бюджетни програми:

5300.01.01 Бюджетна програма "Държавен резерв и военновременни запаси"

5300.01.02 Бюджетна програма "Запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целеви запаси от нефтопродукти"

За постигане на изпълняваните цели се извършва анализ и планиране на количества стоки и материали за донатрупване въз основа на стратегическата им тежест и в рамките на ограничения бюджет на агенцията. Взети са предвид и необходимите финансови средства за управление на вече създадените ДР, ВВЗ и ЗИС, в т.ч. – съхраняване и поддържане в необходимото качество и количество, опазване, обновяване в зависимост от спецификата и срока на съхранение на създадените стоково-материални ценности, контрол на състоянието и движението на водените на отчет материали.

През отчетния период мерките и действията на специализираната администрация по отношение на държавните резерви, бяха съобразени с приетата програмата за създаване, съхраняване, опазване и обновяване на държавните резерви за периода от 2024 г. до 2026 г.

Тя е изготвена в съответствие с номенклатурните списъци и нормативите за ДР и е съобразена с 3 годишната бюджетна политика на агенцията.

В изпълнение на три годишната програма, съобразно наличните финансови средства, са подготвени процедури за възлагане на обществени поръчки за обновяване и донатрупване на материали с цел – повишаване на процентната обезпеченост както и поддържане на стоките и материалите в готовност за ползване.

Във връзка с изпълнение на задълженията, свързани с управлението на публичните запаси от нефтопродукти, създавани за сметка на държавния бюджет, агенцията има ангажимент освен по натрупване на запаси за достигане на 30 дни обезпеченост на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания (ВОП) в страната, и за полагането на грижа на добър стопанин спрямо създадените вече публични запаси. През отчетния период и с оглед започналата процедура от страна на ЕК спрямо България - INFR (2020)2073, за неизпълнение на правото на ЕС по отношение на поддържаните нива на запаси от нефт и нефтопродукти, един от приоритетите в управлението на публичните ЗИС, какъвто е достигането на пълна степен на обезпеченост на определените за създаване, публични запаси, съответно – снижаване на неизпълнението на страната по Директива на Съвета 2009/119/ЕО, не бе възможно да бъде реализиран поради обективни причини – липса на финансови средства по бюджета на агенцията. Обективната невъзможност за донатрупване на количества нефтопродукти, ангажимент на държавата чрез Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси, оказва негативно влияние върху нивата на публичните запаси от нефтопродукти, а в резултат – и на общите нива на запаси от нефт и нефтопродукти, които страната е задължена да поддържа, съгласно европейското законодателство в тази област – Директива на Съвета 2009/119/ЕО за налагане на задължение на държавите-членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти. През отчетния период обновяване на количества запаси от нефтопродукти за извънредни ситуации не е осъществявано. Същото е представено в целевите стойности по показателите за изпълнение.

Акцент продължи да представлява и контрола, опазването и поддържането на създадените вече, публични запаси, в непрекъсната готовност за ползване. В рамките на бюджета на агенцията, целта се изпълнява в съответствие с изискванията.

1. Преглед на изпълнението на Бюджетна програма "Държавен резерв и военновременни запаси"

За отчетния период са реализирани наднормативни и/или отпаднали от потребност държавни резерви и военновременни запаси, по решения на Съвета за държавните резерви и военновременните запаси към Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и индустриална сигурност.

В утвърдения Предварителен списък на планираните обществени поръчки за 2025 г. и Годишния план за създаване, попълване, обновление и финансиране на държавните резерви и военновременните запаси, бяха включени материали с ниска или нулева обезпеченост. С оглед тяхното изпълнение и съгласно нормативно определеното в Закона за обществените поръчки (ЗОП), бяха изготвени необходимите технически спецификации за откриване на процедури за доставка и обновяване на оризова арпа и тестени изделия, както и доставка на медицински изделия предназначени за трансфузионната хематология. През отчетния период са подготвени и окомплектовани и необходимите технически задания за обявяване на процедури за доставка и обновяване на: дезинфектанти за ръце и повърхности, различни видове превързочни материали, лекарствени продукти от различни анатоמו-терапевтични групи, болнично-домакинско имущество – спални чували, бутилирана вода за питейни

нужди, твърд тоалетен сапун. Процедурите по доставка и обновяване на тези материали, съгласно изискванията на ЗОП, не бяха реализирани поради силно ограничения бюджет на агенцията.

В началото на 2025 г. приключи приемането на последните количества консервирани хранителни продукти, предмет на сключен договор за доставка и обновяване, съгласно процедура по ЗОП, проведена в края на 2024 г. Съгласно сключените с контрагенти договори за доставка и обновяване, и с избраните на конкурсен принцип външни съхранители, през 2025 г. са обновени количества ДР и ВВЗ без нарушаване на обезпечеността, в т.ч.: хлебна пшеница, бутилирано слънчогледово масло, кашкавал от краве мляко, бутилирана вода за питейни нужди, консервирани хранителни продукти. Сключен е един договор за продажба на масла и смазки, с цел обновяване и един договор за покупка на минерални масла с цел възстановяване и натрупване. Количеството смазка, което е реализирано, не е възстановено, предвид значително намаления бюджет на агенцията. Поради същата причина общият процент обезпеченост по ЗДРВВЗ от всички видове горива, масла и смазки е 29,45%.

2. Преглед на изпълнението на Бюджетна програма "Запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целеви запаси от нефтопродукти"

Към 31.12.2025 г. създадените и поддържани от ДА ДРВВЗ нива на ЗИС обезпечават 20,4 дни среднодневен нетен внос и ВОП в страната от общо изискуемите 30 дни. За натрупване остават количества нефтопродукти, обезпечавачи 9,6 дни.

През 2025г. на обновяване подлежаха количества ЗИС под формата на горивото за дизелови двигатели (ГДД). Същите са реализирани в пълен обем, но поради недостиг на финансови средства не са възстановени в цялост.

Сключени са три борсови договори за продажба на общо 67 583,457 тона ГДД и осем борсови договори за покупка на общо 57 715,404 тона ГДД с цел възстановяване на реализираните количества въз основа на финансовите средства, получени от продажбата им.

В резултат на процеса по обновяване не са възстановени 9 868,053 тона ГДД, поради разликата в продажната и покупната цена, както и липса на финансови средства по бюджета на агенцията за финансиране на недостига в количествата.

Невъзможността за пълно възстановяване на количествата ЗИС от ГДД, подлежащи на обновяване, поради недостиг на финансови средства по бюджета на агенцията, се отрази неблагоприятно както в допълнително снижаване на изпълнението на агенцията по отношение на петролните запаси по ЗЗНН, създавани за сметка на държавния бюджет, така и на общото изпълнение на задълженията на България по Директива 2009/119/ЕО. Молба за търсене на възможности и предоставяне на целеви финансови средства по бюджета на ДА ДРВВЗ за допълване до 30 дни обезпечение на публичните петролни запаси, създавани за сметка на държавния бюджет чрез ДА ДРВВЗ, е отправена към Министерския съвет и Министерство на финансите.

АСЕН АСЕНОВ

*Председател на Държавна агенция
„Държавен резерв и военновременни запаси“*